

Dipl.-Pol. Jana Maláčová, MSc.
ministřině práce a sociálních věcí

V Praze dne 15. 5. 2019
Č. j.: MPSV-2019/94565-835

Vážená paní předsedkyně,

výbor pro sociální politiku Poslanecké sněmovny na své 28. schůzi konané dne 21. března 2019 přijal 107. usnesení, které mimo jiné obsahuje dva body adresované Ministerstvu práce a sociálních věcí. Dovolte mi níže k oběma bodům zaslat stručné stanovisko.

Konkrétně se jedná o body 6 a 7 usnesení, ve kterých výbor pro sociální politiku žádá ministryni práce a sociálních věcí, aby při stanovování specifických cílů pro čerpání peněz z fondů EU na období 2021 až 2027 neopomíjela problematiku prevence vysoké rozvodovosti v ČR, jejímž důsledkem bývá chudoba, bezdomovectví, ztráta sociálního statusu a pokles výkonnosti v zaměstnání, a dále aby při specifikaci cíle pro čerpání peněz z fondů EU na období 2021 až 2027 v oblasti sladování pracovního a osobního života nezužovala podporu pouze na pasivní zaměstnanecký poměr vyžadující odloučení matky a dítěte, ale podporovala i další formy jejich zapojení na trhu práce, jako jsou aktivní drobné podnikání, rodinné firmy (závody), podpora zaměstnavatelů umožňujících celodenní péči o dítě na pracovišti.

Pro všechna výše uvedená témata platí, že na jejich podporu již v současném období probíhá řada aktivit a projektů a rovněž v jejich další podpoře plánujeme pokračovat i v novém programovém období.

Pokud jde pak o detailnější informace nejprve k problematice rozvodovosti, lze uvést, že v rámci prioritní osy 2 Sociální začleňování a boj s chudovou Operačního programu Zaměstnanost (OPZ) bylo financování v rámci soutěžních výzev (například výzva č. 22, 64, 52) zaměřeno i na podporu služeb pro ohrožené děti a rodiny, podporu směřující k obnovení narušených funkcí rodiny a podporu mladých lidí opouštějících ústavní nebo pěstounskou péči. V rámci těchto aktivit bylo možné podporovat projekty se zaměřením na programy v oblasti sociálně-právní ochrany dětí cílené na prevenci a vyhledávání ohrožených dětí, preventivní služby na podporu rodiny, aktivity směřující k obnovení narušených funkcí rodiny a vedoucí ke stabilizaci rodiny. Podporovány byly dále komplexní služby, propojování s dalším poradenstvím (v oblastech dluhů, bydlení, zdraví), aktivní účast rodiny (participativní sociální práce), aktivizační, asistenční a motivační programy pro sociálně ohrožené rodiny a děti (na podporu rodičovských kompetencí, praktických dovedností ve vztahu ke vzdělávání dětí a motivaci dětí ke vzdělávání, péče o domácnost, dělení a nastavování rolí při péči o zajištění

chodu rodiny a domácnosti, získávání základních sociálních dovedností a dovedností ve vztahu k péči o děti, k výchově dětí a ke vzdělání), jejichž cílem je předcházet ohrožení dětí v rodině nebo stabilizovat situaci v rodině apod.

V listopadu 2018 byla dále vyhlášena výzva č. 76 (s termínem pro podávání žádostí o podporu do 15. března 2019) zaměřená na podporu inovativních služeb pro ohrožené děti a rodiny. Hlavním cílem výzvy je podpora inovativních služeb a procesů pro ohrožené děti a rodiny. Výzva zároveň uvádí tzv. primární témata, která je v rámci projektů nezbytné rozvíjet. Mezi tato témata patří i situace dítěte v rodině se zaměřením na posilování rodičovských kompetencí (př. cílenou podporu rodičů v naplňování základních potřeb dětí s respektem k zachování rodičovské role, služby vedoucí k podpoře rodiny směřující k možnému udržení dítěte v rodinném prostředí, nebo v návratu dítěte z náhradní péče zpět do rodiny) a zmírnění dopadů rozvodové či rozchodové situace rodičů na děti (př. doprovázení dítěte procesem rozvodu nebo rozchodu rodičů, ochrana dítěte před systémovým týráním, zprostředkování odborné pomoci pro dítě, bezpečné zjišťování názoru dítěte a jeho potřeb, edukace rodičů a aktérů v potřebách dítěte v situaci rozvodu nebo rozchodu rodičů).

V dalším programovém období pak předpokládáme pokračující podporu aktivit zaměřených na programy v oblasti sociálně-právní ochrany dětí a na podporu účasti dětí a dospívajících mladých lidí při rozhodování o záležitostech, které se jich týkají, vzdělávání a poradenství, aktivizační, asistenční a motivační programy na podporu rodičovských kompetencí, podporu dostupnosti a rozvoje služeb pro rodiny a děti apod.

Co se dále týká problematiky podpory podnikání či malých, rodinných firem, lze jako příklad širokého pole intervencí v rámci OPZ uvést část prioritní osy 1 (Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly), jejímž cílem je zvýšit odbornou úroveň znalostí, dovedností a kompetencí pracovníků. Tento cíl je naplňován prostřednictvím podpory účasti zaměstnanců v dalším profesním vzdělávání, podpory rozvoje klíčových kompetencí, které mají pozitivní vliv na jejich zaměstnatelnost, podpory vzdělávání zejména v malých a středních podnicích. Od roku 2015 do současnosti bylo vyhlášeno 7 výzev, které se z převážné části věnují podpoře dalšímu profesnímu vzdělávání a podpoře klíčových kompetencí. Konkrétně se jedná o výzvy č. 21, 43, 44, 54, 60, 97 a 110 s celkovou alokací více než 10 mld. Kč. Zejména výzva č. 21 a v ní podpořený projekt POVEZ II jsou vhodné i pro podporu samostatně výdělečných osob a velmi malých podniků.

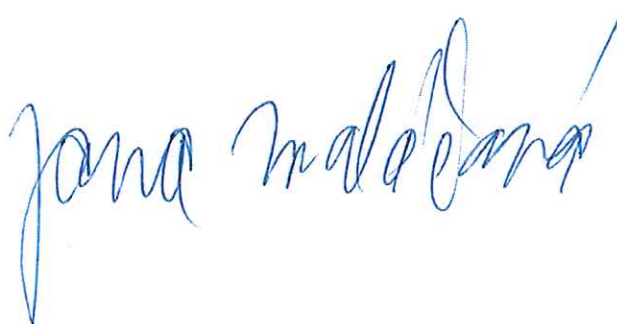
V rámci regionálních projektů, které realizují Krajské pobočky Úřadu práce ČR (výzva č. 10), ale i v rámci menších lokálních projektů neziskového sektoru a vzdělávacích organizací jsou dále jednou z podporovaných cílových skupin také osoby pečující o děti do 15 let věku. Účastníci těchto projektů mohou, kromě obvyklých aktivit jako jsou poradenství, motivační kurzy, rekvalifikace (včetně např. základů podnikání a praxe v rámci cvičných firem) či příspěvků na pracovní místo, využít i doprovodná opatření, která jim umožní absolvování jednotlivých aktivit (jedná se např. o úhrady nákladů na hlídání dětí, cestovné či stravné). S obdobným zaměřením aktivit v oblasti podpory podnikání a malých firem se pak počítá i pro nové programové období.

Konečně k bodu vztahujícímu se k podpoře zaměstnavatelů ve smyslu umožnění celodenní péče o dítě na pracovišti je třeba zmínit především širokou podporu dětským skupinám v rámci OPZ, v tomto kontextu tedy zejména těm podnikovým. Dlouhodobou vizí Ministerstva práce a sociálních věcí je podpora dětských skupin, jak je zakotvena v zákoně č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o děti v dětské skupině. Dětské skupiny mohou být provozovány jako veřejné, nebo jako podnikové. Podpora dětských skupin je od začátku provázána s financováním z evropských fondů a od roku 2015 do současnosti bylo již na podporu dětských skupin vyhlášeno 9 výzev s celkovou alokací bezmála 7 mld. Kč. Přestože podnikové dětské skupiny bylo možné podpořit i ve všech již vyhlášených výzvách v OPZ, jejich počet je stále relativně malý (z celkového počtu 835 podpořených dětských skupin je podnikových dětských skupin přibližně 9 %). Za účelem zvýšení důrazu právě na podporu podnikových dětských skupin budou realizována další opatření, která podnikové dětské skupiny zvýhodní v chystané výzvě, jejíž vyhlášení je plánované na červen 2019. S pokračující podporou služeb péče o děti pak počítáme i v novém programovém období.

Závěrem mi ještě dovoluji již jen stručný komentář k otázce podpory rodin se třemi a více dětmi. Přestože se toto neobjevuje jako samostatné téma s vlastní finanční alokací, v praxi v kontextu projektů OPZ podpora realizována je, a to například současně s podporou sociálních či aktivizačních služeb, či služeb péče o děti a i v této podpoře předpokládáme pokračování v novém programovém období.

Věřím, vážená paní předsedkyně, že v mé reakci na vybrané závěry jednání výboru pro sociální politiku naleznete užitečné informace a těším se na další spolupráci i vzájemnou výměnu informací nejen při přípravě vhodných priorit financování v rámci nového programového období.

S pozdravem

Vážená paní
Radka Maxová
předsedkyně
Výbor pro sociální politiku
Poslanecká sněmovna PČR
Praha

